

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) po 8 centów, za każde następne 5 „
Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ

TEATRALNY.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 centów.
Numer pojedynczy kosztuje 5 centów
Prenumeratę przyjmują: Administracja Czasu, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 15 grudnia.

We Czwartek komedia w 5 aktach Wiktorina Sardou „Andrea“.

* * *

Sobotnie i niedzielne przedstawienie operetki Offenbacha w tłumaczeniu Anczyca „Księżniczki Trebizondy“, przepełniło salę teatralną tak, że wiele osób musiało wracać do domu. Operetka ogromnie budzi zajęcie, do czego przyczynia się dowcipne tłumaczenie p. Anczyca. Przedstawienie jej było nadzwyczaj staranne, dzięki i grze wszystkich artystów i reżyserowi operetki p. Ekerowi.

* * *

Odbywają się nanowo próby z dramatu Asnyka *Zyd*, którego grać będzie w miejsce p. Ładnowskiego p. Benda.

* * *

Operetka nasza rozpocznie wkrótce próby z „Córki straganiarzy“, tymczasem ma wznowić „Wielką księżną Gerolstein.“

* * *

W tym tygodniu ujrzymy na scenie dawno już niegrany u nas dramat ludowy p. t. „Marya Joanna, czyli kobieta z gminu. Jest to jedna z najlepszych ról p. Hoffman, obok niej wystąpią pp. May, Wardzyński, Szymański itd.

* * *

Znakomity i ulubiony nasz artysta p. Benda powrócił prawie zupełnie do zdrowia. Z radością donosimy o tem krakowskiej publiczności, która zawsze obawia się, by częstsze występy nie zaszkodziły mu.

* * *

Przypominamy, że termin nadsyłania prac dramatycznych na konkurs krakowski, upływa z dniem 15 stycznia 1875.

Wiadomości ze świata.

Z powodu pięciusetletniej pamiątki śmierci *Petrarki*, obchodzonej uroczystie we Włoszech i Francji d. 18 lipca r. b., wyszło wiele dzieł, poświęconych biografii i rozbirowi prac tego wielkiego poety. Do rzędu najgruntowniejszych prac w tym względzie, opartych na specjalnej znajomości odnośnych źródeł, należy dzieło niemieckie *Ludwika Geigier, Petrarka*. Lipsk 1874.

W Krakowie ma się niebawem ukazać nowe pismo literackie wydawane staraniem młodzieży uniwersyteckiej. Życzymy szczęścia.

TEATRA W POLSCE

przez *Estrelchera*.

KRAKÓW.

(Ciąg dalszy).

9. *Rozstawięcki*, znany dawniej z występów w operze, próbował sił w dramacie i komedii. Małe role jakie miał w „*Damach i Huzarach*“ (Rembo) w „*Bandzie Rinaldiniego*“ (Paulo, burgrabia) itd., nie wróżyły z niego artysty. Nieśmiałość, cicha mowa i brak mimiki — nie mogły być pokryte bardzo miłą powierzchownością, twarzą i figurą. Mimo takich pięknych upominków przyrody nic z siebie nie wysnował i pozostał zawsze miernym aktorem.

10. *Wodziczka*, który z początku przewał się *Aquetti*, więcej śpiewem popisywał się. Miał głos piękny basowy, ale niewyrobyony, w komedii nie wprawny. *Wodziczka* uczeń przybył w tym roku z Pragi, źle mówił po polsku, ośmielił się wystąpić na scenę — ale zawsze został podrzędnym.

Reszta dziewięciu aktorów byli to sami statysci, bez odznaczenia się — Występowali w chórach kiedy tego zaszła potrzeba. Śpiewali bardzo naturalnie, bez przymusu i z całego gardła. Jako wieśniacy wyprawiali serenadę w „*Zonie Tradiawola*“ darli się jak dziady na odpuszcie — a gdy publiczność śmiała się ze śpiewu — wypadło Maryi pochwalić tę serenadę jako „wdzięczną melodyę“; pokłask szydery był odpowiedzią na pochwałę.

Co do ogółu wystawy — *Chełchowski* nie dbał o nią, bynajmniej. Jakże zastał dekoracje, takich też używał, jakie zastał ubiory, w takie też przybierał aktorów swoich. O sprawnieniu nowych przystaw, porządków, nie pomyślał, co rzecz naturalna, bo on nie jest dyrektorem teatru, tylko *Mączyński*. *Chełchowski* jest najemcą — jako dzierżawca ogląda się na swój krótki pobyt, więc na cóż by miał skupować dekoracje?

W teatrze zimno, bo piec zepsuty, więc całą zimę nieopalaną. Jestto jedna z przyczyn małego uczęszczania.

Z obcych osób występował, *Tuszyński*, amator w krakowiakach jako student, nie okazał zdolności.

W dniu 1 września śpiewała *Miss Anny*

Millingen śpiewaczka z Londynu i dość się, podobała.

Bardzo często przeplatano sztuki tańcami, bez dania osobnego baletu. Taneczniczki były te: 1-2 *Józefa* i *Mina Hofmanówna*, 3. *Zaplatałska*, 4. *Linkowska*, 5. *Chełchowska*, 6. *Popławska*, 7. *Chełmicka*. Bez mężczyzn taneczniczków, nie się nie dało zkompletować, za ledwie zdobyto się na balet „*Switezianki*“ z pogańskimi *Rzymian bóstwami*. — *Widzieliśmy* przeto jednoskoki, dwu skoki, trój skoki, czworo skoki, czworo tany, wszystko to było skoki zupełnie niepotrzebnie i zbyteczne dla miasta naszego, a zgubne dla rozwoju komedii, bo od niej odwodzące, a podzielające czas i widzów między dwojakie widowiska.

W tym peryodzie półszosta miesiąca 1849 roku, *Chełchowski* dał około 100 widowisk — ogromna ta liczba przypadła z przyczyn przechodu wojsk rosyjskich i była niezwykłą, nigdy niepraktykowaną — gdyby w takim stosunku w innych latach mi.no dawać przedstawienia, toby ich na rok przeszło 220 urosło.

W tych stu przedstawieniach, oprócz śpiewów, baletów, koncertów, teatrów małych itd., dano przeszło 120 komedyj, oper i dramatów, licząc je na ogół łącznie z powtarzaniem.

Z tych dano opery 1. *Strzelec* i echo po lesie, dwa razy, 2. *Krakowiacy* i *Górale*, trzy razy, 3. *Zośka* raz.

Komedye, melodramy, dramata i krotchwilie:

a. oryginalne:

1. *Opieka wojskowa* pierwszy raz, 2. *Gałganiarka* z *Pociejowa*, 3. *Zona bandyty*, 4. *Szkoda wąsów*, 5. *Antoni* i *Antosia*, 6. *Bankocetle* przecięte, 7. *Okno* na *1em piętrze* 8. *Stara romantyczka*, 9. *Łukasz* z pod *Łukowa*, 10. *Nowy rok*, 11. *Pokoik Zuzi*, 12. *Damy* i *huzary*, 13. *Popas*, 14. *Okrężne*, 15. *Dożywocie*, 16. *Życie zbrodniarza*, 17. *Żydzi*, 18. *Krakowiacy* i *Górale*, 19. *Chłopi Arystokraci* 17 raz, 20. *krewni*.

Wyobrażani temi sztukami autorowie byli: *Stanisław Bogusławski*, *Skarbek*, *Dmuszewski*, *Starzyński*, *Korzeniowski*, *Jasiński*, *Fedro*: *Kamiński* i *Anczyk Wład*. — razem 9 autorów.

b. Tłumaczenia, naśladowania lub wątpliwej oryginalności:

1. *Handlarz* bydlą z *krakowskiego* czyli: *mieszczanie* i *kmiotki* 17 raz, 2. *Dzieci żołnierskie*, 3. *Mąż wdowy*, 4. *Dawne grzechy*, 5. *Talizman*, 6. *Pamiętniki szatana*, 7. *Jan*,

czyli trzy epoki, 8. *Taraban*, 9. *Kto wie na co się to przyda?* 10. *Ostatnia rola aktora*, 11. *Wojna z kobietą*, 12. *Lekarz* i *prawnik*, 13. *Pewien jegomość*, 14. *Dziewczyna z Sabaudyi*, 15. *Więźnie*, 16. *Czarny człowiek*. 17. *Niezgody domowe*, 18. *Ulicznik*, 19. *Podstarżała panna*, 20. *Papugi*, 21. *Patrol nocny*, 22. *Pułkownik* z r. 1769, 23. *Godzina małżeństwa*, 24. *Icek sędzią*, 25. *Indiana* i *Ch. rlesmagne*, 26. *Siotra Kasperka*, 27. *Waryat z Potrzeby*, 28. *Waryatka*, 29. *Po północy*, 30. *Benediksa*, *wujaszek całego świata*, pierwszy raz, 31. *Nauczyciel w kłopotach*, 32. *Mirandolina*, 33. *Chłopiec okrętowy* 34. *Szurbry*, 35. *Massaro Massaroni*, 36. *Figle paza*, 37. *Świat teatralny*, 38. *Roquelaure*, czyli najbrzydszy człowiek, 39. *Król duchów Alpejskich*, 40. *Równość stanów*, 41. *Sen*, 42. *Noc po ślubie*, 43. *Bracia niewidzialni*. 44. *Gałganduch*, 45. *Szklanka wody*, 46. *Pensyonarka zamężna* 17 raz — itd.

Więc na 120 sztuk z powtarzaniem, a na 100 widowisk wypada, że przeszło 70 sztuk odegrano z wyłączeniem ich powtarzań.

Najwięcej podobały się sztuki: „*Chłopi Arystokraci*“ *Anczyca* — i „*Wujaszek całego świata*“ *Pierwszej* szczególnie powodzenie zrazu po części należy przypisać temu, iż wieść się rozbiegła jakoby jej granie starostwo *Grodzkie* wzroniło. Sama sztuka może sprawić chwilową rozrywkę dowcipem rzeczywistym, humorem swojskim, pomimo iż pośpiech w skreślaniu charakterów widoczny. Bo też autor napisał ją jednym tchnieniem po odczytaniu pewnej korespondencji z *Galicyi* umieszczonej w „*Czasie*“ która go szczęśliwą myślą natchnęła do ułożenia wesołki z prawdziwego doniesionego wydarzenia.

Zresztą mało było sztuk nowych, a między znanymi nieudolny wybór. *Fraszki* z teatru, rozmaitości mogły się podobać wo skowym rosyjskim, tudzież na prowincjonalnych teatrzykach, gdzie sceny są improwizowane na kilkumiesięczne letnie godziny, ale u nas, którzy od pół wieku ciągle mamy teatr, gust jest o tyle wykształćszy i byle czem zaspokoić on się nie da, byle jaką grą oszukiwać go nie można, ani też podobna w mówić w publicę, iż sztuki są dobre, że aktorowie są dobrzy, jeżeli jedno i drugie jest rzemieślniczym partactwem

(Ciąg dalszy nastąpi).

TEATR KRAKOWSKI.

We Wtorek dnia 15 Grudnia 1874 r.

Komedia w 5 aktach W. Sardou:

RABAGAS

OSOBY:

Książę Monaco	Pan Szymański.	Miss Ewa Blounth	Pani Hoffman.
Rabagas, adwokat	Pan Benda.	Księżniczka Gabriella	Panna Urbanowicz.
Kawaler Karol, siostrzeniec księcia, porucznik gwardyi	Pan Dłużewski.	Baronowa de Sottobois	Panna Solska.
Andrzej de Mora, porucznik gwardyi	Pan Rawicz.	Tivellrette	Panna Wojnowska.
Camerlin	Pan Eker.	Thereson	Panna Sławińska.
Chaffiou	Pan Wojdałowicz.	Panna de Theroane	Panna Wyszowska.
Vuillard	Pan Idziakowski.	Noisette	Panna Kwiecińska.
Desmaulins	Pan Glikson.	Odźwierny	Pan Kwakiewicz.
Bricoli, naczelnik policyi	Pan Podwyszyński.	Służący	Pan Stonarski.
Sottobois	Pan Bogucki.	Żandarm	Pan Recki.
De Vintimille, kapitan gwardyi	Pan Lajnerowicz.	I. } Z ludu	Pan Nowak.
Bigorro	Pan Janusz.	II. }	Pan Janusz.
De Flaverens, podporucznik gwardyi	Pan Zapałowicz.	III. } Damy honorowe	Panna Piasecka.
		Służąca	Pani Wyszomirska.
		Staruszek	Panna Krajewska.
			Pan Danielewicz.

Oficerowie — Damy honorowe — Goście — Ogrodnicy — Strażnicy — Lud.

Rzecz dzieje się w stolicy księstwa Monaco.

CENA MIEJSC. Łoża parterowa lub I^{go} piętra 6 złr. — Łoża drugiego piętra 4 złr. — Fotel w sześciu pierwszych rzędach 1 złr. 50 cent. — Krzesło 1 złr. — Krzesło w łoży parterowej lub I^{go} piętra 2 złr. — Krzesło numerowane na Balkonie w pierwszych dwóch rzędach 1 złr., w następnych 80 cent., w dalszych 70 cent. — Parter 60 cent. — Galerya 30 cent.

Kasa otwarta rano od godziny 9 do 12, a po południu od godziny 3 w dzień przedstawienia.

Początek o godzinie siódmej.